

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З ФІНАНСОВИМИ
ПОСЕРЕДНИКАМИ
підготовки магістра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 071 Облік і оподаткування
освітньо-професійної програми Облік і оподаткування

Силабус вибіркового освітнього компонента ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З ФІНАНСОВИМИ ПОСЕРЕДНИКАМИ підготовки магістра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування, за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування

Розробник: Грудзевич Ю. І., доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:
гарант ОПП
Облік і оподаткування

Мирослава КУЛИНИЧ

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Ірина САДОВСЬКА

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування Спеціальність: 071 Облік і оподаткування Освітньо-професійна програма: Облік і оподаткування Освітній рівень: Магістр	Вибіркова
		Рік навчання – <u>2-ий</u>
		Семестр – <u>3-ий</u>
Кількість годин / кредитів <u>150/5</u>		Лекції <u>10</u> год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Самостійна робота 110 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Консультації 10 год.
		Форма контролю: <u>залік</u>
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові – [Грудзевич Юлія Ігорівна](#)

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри обліку і оподаткування

Контактна інформація: +38-066-700-86-05, Hrudzevich.Julia@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. Анотація дисципліни.

Освітній компонент Обліково-аналітичне забезпечення операцій з фінансовими посередниками складений відповідно до навчального плану підготовки магістра спеціальності 071 Облік і оподаткування освітньо-професійної програми Облік і оподаткування.

Поруч із іншими складовими навчального плану, вивчення вказаної дисципліни здійснюється на основі узагальнення практичного досвіду з метою отримання майбутніми фахівцями навиків обліково-аналітичного забезпечення співпраці підприємств із фінансовими посередниками. Сучасний етап розвитку фінансового ринку вимагає від фахівців-обліковців не лише ґрунтовних теоретичних знань та практичних навичок щодо організації та реалізації облікових процесів, а й ґрунтовних знань у сфері кредитування суб'єктів господарювання, вивчення ризиків, аналізу оптимальних розмірів відсоткових ставок та умов кредитування, а також набуття навиків із організації розрахунків із фінансовими посередниками. Сфера розрахунків із фінансовими посередниками певною мірою виходить за межі компетенцій працівника облікової служби підприємства, проте є дотичною, оскільки для аналізу та узагальнення показників використовується інформація,

яка узагальнюється саме за допомогою бухгалтерського обліку. Тому у даній сфері діяльності обліковець може проявити себе як досвідчений аналітик-фінансист, а знання бухгалтерського обліку забезпечить конкурентні переваги перед фахівцями інших напрямів.

2. Пререквізити. Постреквізити.

2.1. Пререквізити. Передумовами вивчення ОК є «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством», «Організація обліку», «Консалтинг в професійній діяльності», «Облік і оподаткування міжнародних операцій»

2.2. Постреквізити. Вивчення вазаного освітнього компоненту допоможе у написанні кваліфікаційної роботи.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни Обліково-аналітичне забезпечення операцій з фінансовими посередниками є формування у здобувачів освіти теоретико-правових основ та практичних навичок, опрацювання та аналізу облікової та іншої економічної інформації, що використовується для забезпечення якісного обліково-аналітичного обслуговування кредитних та інших операцій.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни Обліково-аналітичне забезпечення операцій з фінансовими посередниками є:

- детальне вивчення нормативно-правової бази, теоретичних основ діяльності фінансових посередників;
- формування навиків опрацювання та перетворення облікової інформації у необлікову на запити кредитних установ та інших фінансових посередників;

4. Soft skills

У процесі вивчення освітнього компонента «Екологічний облік» здобувачі, крім професійних компетентностей, розвивають цілий ряд soft skills, які важливі для сучасного фахівця. Зокрема:

- Аналітичне та критичне мислення – уміння аналізувати фінансову інформацію, оцінювати ризики та приймати зважені рішення.
- Увага до деталей – здатність точно обробляти дані, уникати помилок у звітності та аналітичних розрахунках.
- Комунікаційні навички – ефективна взаємодія з колегами, фінансовими посередниками та іншими стейкхолдерами.
- Робота в команді – уміння координувати дії з іншими учасниками фінансових операцій.
- Тайм-менеджмент – вміння працювати з великими обсягами інформації у стислі строки.
- Цифрова грамотність – використання сучасних ІТ-інструментів для обліку та аналітики фінансових операцій.
- Адаптивність – готовність швидко реагувати на зміни законодавства та ринкових умов.
- Етична відповідальність – дотримання професійних та етичних стандартів у роботі з фінансовою інформацією.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Теоретико-правові основи діяльності фінансових посередників	30	2	4	22	2	ДП, Т / 10
Тема 2. Обліково-аналітичне забезпечення нетрадиційних послуг фінансових посередників	30	2	4	22	2	ПЗ, Т / 10
Тема 3. Обліково-аналітичне забезпечення операцій зі страхування та відшкодування збитків	30	2	4	22	2	ПЗ, Т / 10

Тема 4. Операції з обслуговування платіжного обороту підприємств.	30	2	4	22	2	ПЗ, Т / 20
Тема 5. Обліково-аналітичне забезпечення розрахунків підприємства з контрагентами.	30	2	4	22	2	ПЗ, Т / 20
Підсумкова модульна контрольна робота	x	x	x	x	x	30
Всього годин / Балів	150	10	20	110	10	100

Форма контролю*: Т – тестування; ПЗ – виконання практичного завдання;

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота з освітнього компонента передбачає: підготовку до аудиторних (практичних) занять; опрацювання лекційного матеріалу; підготовку до усіх видів контролю, виконання індивідуального завдання, яке передбачає розв'язання практичних задач та кейсів. Порядок виконання індивідуального завдання викладено у методичних рекомендаціях до самостійної роботи. Результат дослідження має бути представленим у вигляді презентації.

IV. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриті у Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3xyVDTk>).

Політика викладача щодо здобувача (чки) ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням системи Moodle, Office 365 (Teams) за погодженням із керівником курсу.

Під час вивчення освітньої компоненти при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме:

- за роботу на практичних заняттях;
- за виконання підсумкових контрольних робіт;
- за виконання завдання самостійної роботи.

Під час проведення підсумкових контрольних робіт передбачене оцінювання результатів навчання, які здобувач набув після опанування навчального матеріалу змістового модуля. Передбачено 1 підсумкову контрольну роботу, яка може проводитися у формі:

- письмового тестування;
- комп'ютерного тестування (з використанням платформи Moodle);
- розв'язування практичних завдань.

Підсумкові контрольні роботи можуть бути проведені в синхронному режимі (як аудиторна контрольна робота) або асинхронному режимі (наприклад, засобами платформи Moodle).

Викладач завчасно інформує здобувачів про терміни проведення, зміст та форму підсумкових контрольних робіт.

Політика викладача щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки на основі Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній т/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3dquuuY>).

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого закладу вищої освіти; під час поновлення здобувача освіти на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; за результатами навчання за дуальною формою освіти; під час навчання здобувача освіти у двох і більше закладах освіти або ОПП.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, визнаються шляхом валідації.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силябусом ОК.

Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал освітньої компоненти, навчання на таких платформах як: Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) в обсязі, що загалом не перевищує 10 % від загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На бакалаврському рівні це не більше ніж 6 кредитів.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи студента, заборонені.

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3QNPrNT>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях або прописує на інтернет-платформі курсу. Роботи, які виконуватимуться з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Терміни ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового семестрового контролю – залік.

Семестровий залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав види навчальної роботи, запропоновані викладачем. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Залік під час ліквідацій академічної заборгованості викладач виставляє за результатами виконання завдань в письмовій формі (максимум 100 балів, з них 20 балів за кожне з двох теоретичних питань та 20 балів за розв'язання кожного з трьох практичних завдань).

Перелік питань на залік

1. Економічна суть, принципи та функції кредиту.
2. Класифікація кредитних операцій.
3. Основні суб'єкти кредитування та їх характеристика.
4. Забезпечення та ціна кредиту.
5. Сутність та основні умови отримання підприємствами кредитів під заставу рухомого майна.
6. Сутність та основні умови отримання підприємствами іпотечного кредиту.
7. Споживче кредитування .
8. Державний кредит.
9. Міжнародний кредит.
10. Сутність та основні умови отримання підприємствами онкольного кредиту.
11. Організація процесу кредитування у комерційному банку
12. Методи оцінки кредитоспроможності позичальника
13. Вибір виду забезпечення кредитної операції.
14. Особливості укладання договору кредитування.
15. Обслуговування кредитного портфелю банку, основні засади співпраці банку-кредитора та позичальника.
16. Аналіз кредитоспроможності позичальника.
17. Оцінка якісних показників діяльності позичальника.
18. Оцінювання фінансового стану позичальника-фізичної особи.
19. Формування кредитної справи позичальника.
20. Характеристика сутності векселя та організації вексельного обігу в Україні.
21. Організація роботи з векселями в банку.
22. Підроблені векселі та їх види.
23. Вексельне обслуговування товарного та фірмового кредиту.
24. Тарифна політика комерційних банків на операції з векселями.
25. Суть та класифікація операцій банків з цінними паперами
26. Емісійні операції банків.
27. Інвестиційні операції банків з цінними паперами.
28. Посередницькі операції банків з цінними паперами
29. Регулювання діяльності банків, пов'язаної з цінними паперами.
30. Андерайтинг та лістинг цінних паперів.
31. Суть брокерської та дилерської діяльності на фондовому ринку.
32. Суть та класифікація нетрадиційних операцій комерційного банку.
33. Послуги банку, що мають кредитний характер.
34. Банківські гарантії та поручительства. Довірчі операції.
35. Банківські операції з дорогоцінним металами, пластиковими картками, орендою індивідуальних сейфів.
36. Білінгові операції з платіжними картками.
37. Основні вимоги до облаштування сховищ індивідуальних сейфів.
38. Поняття і види валютних операцій комерційних банків.
39. Валютна позиція та управління нею.
40. Валютний ризик та його мінімізація.
41. Валютний контроль.
42. Котирування валюти на валютному ринку.
43. Порядок ідентифікації клієнтів комерційного банку
44. Касові операції банків

45. Порядок відкриття, ведення і закриття рахунків клієнтів
46. Дистанційне обслуговування рахунків клієнтів.
47. Організація міжбанківських розрахунків. Система електронних платежів.
48. Використання платіжних вимог-доручень та платіжних вимог у безготівковому обороті
49. Особливості відкриття рахунків для формування статутного фонду підприємства.
50. Спеціалізація банківської установи за категорією клієнтів.
51. Методи залучення клієнтів
52. Формування пакету супутніх послуг банку.
53. Особливості організації VIP-банкінгу на вітчизняному ринку.
54. Комунікаційна політика комерційного банку.
55. Тарифна політика комерційного банку.
56. Порядок реєстрації нового підприємства. Організаційно правові форми підприємництва в Україні
57. Організаційні засади розрахунків між підприємствами.
58. Особливості укладання господарських договорів.
59. Вирішення спірних питань між контрагентами.
60. Розрахунки із страховими посередниками.
61. Організація та документальне оформлення операцій купівлі-продажу, та інших видів діяльності.
62. Вирішення спірних питань між контрагентами.
63. Особливі аспекти розрахунків підприємств за податками та іншими обов'язковими платежами.
64. Загальна характеристика ЗЕД.
65. Регулювання ЗЕД та його види.
66. Зовнішньоекономічний договір (контракт) та особливості його укладання.
67. Організація касової роботи підприємства.
68. Касова дисципліна. Встановлення ліміту каси на підприємстві.
69. Готівкові розрахунки підприємства з юридичними та фізичними особами.
70. Основні нормативні документи, що регламентують касову роботу підприємства

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996–XIV (зі змінами та доповненнями). URL: www.zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 15.12.2021).
2. Банківська система : навч. посіб. / за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
3. Гроші та кредит : конспект лекцій з навч. дисципліни «Гроші та кредит» : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» всіх спеціалізацій / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: М. М. Дученко, Ю. О. Єрешко, О. А. Шевчук. Електронні текстові дані (1 файл:

1,43МБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 108 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/24905>

4. Демчук Н. І., Довгаль О. В., Владика Ю. П. Банківські операції : навч. посіб. Дніпро : Пороги, 2020. 416 с.

5. Підвищення ролі банківської системи в економічному зростанні: види, функції та роль кредиту / наук. ред. А. П. Мороз. Київ : УФМТ, 2016. 23 с.

7. M. Dziamulych, I Krupka, Y. Andruschak, M Petyk, R. Paslavskaya, Y. Grudzevych, R. Martyniuk Banking liquidity risk management in Ukraine based on the application of digital and information technologies. Ad Alta : journal of interdisciplinary research. 2022. Vol 12 Issue 2, Special issue XXIX. P. 102-107. (<https://bit.ly/3RE6xh> Web of Science).

8. Грудзевич Ю. І. Обліково-аналітичне забезпечення операцій з фінансовими посередниками: конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 82 с.

9. Грудзевич Ю. І. Обліково-аналітичне забезпечення операцій з фінансовими посередниками: методичні вказівки до практичних занять. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 206 с.

10. Грудзевич Ю. І. Обліково-аналітичне забезпечення операцій з фінансовими посередниками: методичні вказівки до самостійної роботи. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 211 с.

Додаткова

6. Господарський кодекс України від 15 лип. 2021 р. (зі змінами та доповненнями). URL: www.zakon.rada.gov.ua (дата звернення 10.12.2021).

7. Податковий кодекс України від 01 серп. 2021 р. (зі змінами та доповненнями)/ URL: www.zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 10.12.2021).

Інтернет-ресурси

8. <https://dtki.com.ua/>

9. <https://7eminar.ua/>

10. <https://www.ifac.org>

11. <http://www.apob.org.ua/>

12. www.nbu.gov.ua

13. www.vobu.com.ua